

Verburg

uitwerking moet nog blijken, omdat het effect pas volgend jaar zichtbaar zal zijn. Het erkennings- en toelatingstraject is in gang gezet. Ik kan alleen maar hopen dat er meer aanbieders en meer mogelijkheden komen. Ik heb tegen de heer Waalkens gezegd dat ik zal bezien of er ook andere farmaceutische bedrijven mee aan de slag kunnen gaan. Natuurlijk vindt er internationale uitwisseling plaats, ook tussen de farmaceutische bedrijven. Alles wat wij kunnen leren van Frankrijk, nemen wij graag over. Als wij problemen kunnen voorkomen, zijn wij de eersten om dat te doen, in het belang van de mensen en de dieren.

Vragen van het lid Depla aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over **de Marokkanenstop op roc Amsterdam**.

□

De heer **Depla** (PvdA): Voorzitter. Afgelopen zaterdag stond in Trouw dat hulpverleners en vooropleidingen een klacht hebben ingediend bij de gemeente Amsterdam omdat roc Amsterdam een Marokkanenstop zou hanteren voor de laagste niveaus op het mbo. Als dat waar is, hebben we een groot probleem. Ten eerste is iedereen in Nederland gelijk; discrimineren mag niet. Ten tweede demotiveert dit jongeren die met veel pijn en moeite een opleiding gaan volgen; dit is immers niet de makkelijkste groep leerlingen. Ten derde ondergraaft dit het vertrouwen in het idee dat we een samenleving zijn waarin iedereen gelijk is, ongeacht je geloof en waar je vandaan komt. Deze jongeren mag geen kans worden ontnomen. Tot slot schaadt dit onze samenleving, want van de mbo-1'ers die uitvallen, komt 28% in de criminaliteit terecht.

Vandaar de volgende vragen. Klopt het dat het leer-werkbedrijf Roadrunner bij de Dienst Werk en Inkomen van de gemeente Amsterdam heeft geklaagd over discriminatie bij het roc in de Tempelhofstraat in Amsterdam? Deelt de staatssecretaris onze mening dat jongeren er alles aan moeten doen om een opleiding te volgen, maar dat het onacceptabel is dat zij vanwege hun afkomst worden geweigerd? Is de staatssecretaris bereid om deze klachten te laten onderzoeken door de inspectie en zo nodig de directie van het betrokken roc op het matje te roepen, zodat het onderwijs voor iedereen toegankelijk blijft? En wat is de reactie van de staatssecretaris op het voorstel van de Commissie Gelijke Behandeling om de Amsterdamse roc's, of zelfs de hele sector, te onderzoeken, zoals onlangs is gebeurd naar aanleiding van discriminatie op de Haagse Hogeschool?

Ook blijkt uit het verhaal in Trouw dat sommige roc-opleidingen steeds minder animo hebben om mbo 1-opleidingen aan te bieden. Daarvoor gebruiken zij twee argumenten: dat zij geen opvoedingsinstituten zijn, maar scholen en dat de bekostiging voor deze groep jongeren te laag is voor voldoende begeleiding. Tegen die achtergrond is het van groot belang dat ook deze jongeren de kans krijgen om een opleiding te volgen, een diploma te halen en aan het werk te gaan. Wat gaat de staatssecretaris doen om te garanderen dat roc's die mbo 1-opleidingen blijven aanbieden? Hoe ondersteunt zij de roc's die er veel energie in steken om deze jongeren aan een diploma te helpen? Hoeveel bespaart

het de samenleving als deze scholen erin slagen om deze jongeren een diploma te laten halen in plaats van dat ze te vroeg naar huis gaan, geen opleiding hebben en eventueel in de criminaliteit belanden?

□

Staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegenthart**: Voorzitter. Allereerst ben ik het zeer eens met de heer Depla dat jongeren ongeacht hun afkomst opleidingen moeten kunnen volgen waarvoor zij de capaciteit hebben. Dat is een heel belangrijk principe. Daarbij komt dat in het mbo sprake is van een drempelloze instroom: voor elke jongere is in het mbo dus een plek, zeker op mbo 1-niveau. De inspectie ziet daar scherp op toe, ook omdat dit de laatste halte kan zijn voor de jongeren die nergens anders terecht kunnen.

Hoe is de situatie? Ik heb daarover contact gezocht met het roc, met de gemeente Amsterdam en met de inspectie. Bij geen van drieën is een klacht binnengekomen. Ik heb aan het roc duidelijk gemaakt dat er geen sprake kan zijn van het gewraakte en het roc heeft gesteld dat het op dit moment absoluut geen enkele selectie in die zin toepast. Sterker, er wordt helemaal niet geregistreerd op bevolkingsgroep, alleen op het onderscheid allochtoon-autochtoon. En de allochtone groep kent natuurlijk een grote pluriformiteit in Amsterdam; sowieso bestaat de Amsterdamse bevolking voor een groot deel uit allochtonen, wat we terugzien in de samenstelling van de roc's.

Bij de gemeente is wel een signaal binnengekomen. De wethouder Freek Ossel zoekt dit uit. Ik ben blij dat hij dat doet, want hij zit dicht op de situatie. Mijn organisatie heeft met zijn politiek assistent afgesproken dat wij op de hoogte worden gesteld van de uitkomsten. Dat lijkt mij de kortste lijn.

Ook bij de Commissie Gelijke Behandeling is geen klacht bekend. Het kan zijn dat men een onderzoek gaat doen, maar dat is mij niet bekend, behoudens hetgeen ik in de krant heb gelezen. Als de commissie dat wil, staat dat haar vrij; ook als zij de hele sector in beeld wil brengen om te bezien of daar sprake van discriminatie is. Maar tot op heden is daar dus geen concrete klacht binnengekomen.

Over de mbo 1-opleidingen en het terugdringen van te lastige groepen nog het volgende. Dit is een zeer principiële zaak vanwege de drempelloze instroom in het mbo. De inspectie is er niet van op de hoogte dat mbo 1-opleidingen uit de wereld zouden worden geholpen. Sterker, mbo's blijken zich juist zeer verantwoordelijk voor deze jongeren te voelen. Daarnaast ben ik het zeer eens met de heer Depla dat wij juist deze jongeren vast moeten houden. Wij weten hoe het werkt in relatie tot criminaliteit en werkloosheid als deze jongeren niet in de richting van een diploma geleid worden of in de richting van een goede AKA-opleiding en vervolgens aan de slag gaan. Vandaar de inzet op VM2, op AKA in het vmbo en op het afschaffen van de maximale verblijfsduur op het vmbo.

Ik ben het kortom eens met de heer Depla dat elke jongere het verdient om de opleiding te volgen die hij vanuit zijn mogelijkheden kan volgen. Op het punt van de klachten is bij de desbetreffende organisaties bekend dat Amsterdam aan de slag gaat met het signaal. Amsterdam onderzoekt het en dat volg ik op de voet.

Van Bijsterveldt-Vliegenthart

De heer **Depla** (PvdA): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor de duidelijke reactie dat als dit soort dingen voorkomen, zij die niet accepteert en ingrijpt. De staatssecretaris zegt dat er geen klachten binnenkomen, maar van de Commissie Gelijke Behandeling begrijpen wij dat de drempel om klachten in te dienen heel hoog is. Ik verzoek haar dus om niet pas in actie te komen als er klachten zijn, maar om al in actie te komen als dit soort signalen klinken. Niet alleen de wethouder moet erop af, maar ook de staatssecretaris met haar inspectie. Dit soort signalen moet echt serieus worden genomen want er wordt weinig geklaagd.

Wij zijn het erover eens dat het belangrijk is dat mbo 1 blijft bestaan en breed wordt aangeboden. Die vormt een belangrijke kans voor jongeren die anders dreigen uit te vallen om toch een goede opleiding te krijgen. Misschien neemt het aanbod nu nog niet af, maar ik hoor wel hardnekkige signalen in het onderwijsveld. Ik vraag de staatssecretaris om dat goed in de gaten te houden. Als het aanbod wel afneemt uit financiële of andere overwegingen, dan mogen wij dat niet accepteren want elke jongere heeft recht op een goede opleiding.

Staatssecretaris Van Bijsterveldt-Vliegenthart: Voorzitter. De reden dat ik ook dit signaal serieus neem, is dat ik natuurlijk een onderzoekje heb gedaan bij de diverse organisaties die betrokken zijn bij dit probleem dat beschreven werd in Trouw. De inspectie heeft aangegeven daar geen signalen van te hebben ontvangen. Ik vind het belangrijk dat de wethouder, die toch ook de overheid vertegenwoordigt in Amsterdam, zijn onderzoek doet. Hij heeft dat ook aangegeven. Bij navraag – ik wilde zeker weten dat dat gebeurde – is dat bevestigd. Het lijkt mij goed om niet met zijn allen aan de gang te gaan, maar de wethouder dat te laten doen in Amsterdam. Ik wacht dan even af wat zijn bevindingen zijn. Dat is ook gelegen in het feit dat het leer-werkbedrijf waarover de heer Depla sprak een heel directe relatie heeft met de Dienst Werk en Inkomen. Het probleem leek daar met name te zijn ontstaan. Het lijkt mij dan ook goed dat hij zelf er even heel goed naar kijkt en dat ik daar kennis van neem. Als daar aanleiding toe is, dan kan daar vervolgens een verdiepingsslag op plaatsvinden. Laten wij echter zorgvuldig omgaan met de mankracht en de inzet van de gemeente, het dichtstbijzijnde bestuur, de ruimte geven.

Ik ben het buitengewoon eens met de heer Depla dat er ruimte moet blijven voor de jongeren in het mbo 1. Ik ken ook de problematiek en de zwaarte op de mbo-instellingen bij de groepen die mbo 1 en 2 volgen. Om die reden zeggen wij hier in de Kamer steeds: laten wij kijken of wij dat waar mogelijk kunnen ontlasten, bijvoorbeeld met die VM2-opleiding en met AKA in het vmbo, wat vanuit het mbo wel tot betrokkenheid bij het diploma leidt maar niet de zorg met zich meebrengt om de jongeren over te nemen vanuit het vmbo. Dat biedt de mogelijkheid om er gewoon een jaartje langer over te doen en dan het vmbo-diploma te halen. De hardnekkige geruchten rondom de problematiek zijn bekend. Om die reden doen wij wat wij nu doen. Dat mag er echter nooit toe leiden dat voor jongeren de weg afgesloten wordt op een gewone mbo 1.

Mevrouw **Dezentjé Hamming-Bluemink** (VVD): Voorzitter. Ik wil de kwestie van de vermeende Marokkanenstop wat breder trekken, want het gaat over

het toelatingsbeleid. Mij bereiken steeds meer geluiden dat kinderen die van een school verwijderd zijn, met hun ouders langs ik weet niet hoeveel scholen moeten gaan om een plaatsje te krijgen. Op die scholen horen zij dat de school vol zit. Misschien is dat zo, misschien niet. Ik kan dat niet beoordelen. Ik vraag de staatssecretaris of zij door de inspectie onderzoek kan laten verrichten naar het toelatingsbeleid van de scholen. Kan de inspectie het probleem in kaart brengen van zowel dit verhaal als het verhaal van kinderen die van een andere school verwijderd zijn en nergens terecht kunnen waardoor zij thuis zitten, wat zeer onwenselijk is?

Staatssecretaris Van Bijsterveldt-Vliegenthart: Voorzitter. Mevrouw Dezentjé Hamming heeft dit punt ook onlangs aan de orde gesteld in een AO. Ik heb toen aangegeven dat de verantwoordelijkheid in het voortgezet onderwijs ligt bij de school waar het kind het laatst ingeschreven was. Die heeft ook echt de taak, als het een kind verwijderd, om ervoor te zorgen dat het eerst elders terecht kan. Wij krijgen daarover soms klachten, want u hebt gelijk: dingen gebeuren in het leven. Als de inspectie daar kennis van neemt, dan nemen wij direct contact op met de inspectie en gaat de inspectie er bij de desbetreffende school achteraan. Mbo en mbo 1 en 2 is een andere zaak. Dan komen wij eigenlijk in het VSV-beleid en het RMC-beleid voor 18-plussers terecht. Enerzijds is de huidige inzet voor dat beleid succesvol, omdat de afgesproken targets daadwerkelijk worden gehaald, maar anderzijds gaan er nog steeds jongeren ongediplomeerd van school af, ook al gaan we uiteindelijk naar die 35.000. Daarover ben ik het met u eens. Wij moeten ook daaraan verder werken. Er wordt wel heel veel inzet gepleegd om die jongeren daadwerkelijk toe te laten. Ik herhaal dat voor mbo 1 en 2 eigenlijk een drempelloze instroom geldt. Dit aspect is regelmatig aan de orde bij de inspectie. Mijn signalen zijn niet dat dit niet goed zou gaan.

De heer **Dibi** (GroenLinks): Voorzitter. Zeker in de grote steden komen alle problemen zo'n beetje samen op de roc's. Ze zitten te vaak vol met overbelaste leraren en overbelaste jongeren. Ik begrijp het dat zo'n school denkt: er kan er niet nog eentje bij. Scholen moeten echter alle jongeren die willen leren, gewoon accepteren. Scholen die dat niet doen, zetten die jongeren letterlijk en figuurlijk op straat. Ik sluit mij geheel aan bij het verzoek van mevrouw Dezentjé Hamming van de VVD-fractie om een gericht inspectieonderzoek, zodat wij precies weten hoe groot dit probleem eigenlijk is, want dat weten wij nog steeds niet.

Roc's zijn eigenlijk zonder uitzondering bijzondere instellingen. Dat betekent dat wij ze via de wet de mogelijkheid bieden om leerlingen te weigeren. GroenLinks wil dat de acceptatieplicht, waar zij al heel lang voor pleit, eindelijk eens van de grond komt. Gaat de staatssecretaris die acceptatieplicht nu gewoon invoeren? Het is inmiddels 2009.

Staatssecretaris Van Bijsterveldt-Vliegenthart: Voor het mbo geldt de drempelloze instroom, dus daar kunnen kinderen altijd binnenkomen. Dat is gewoon een dure plicht. Er mag ook geen discriminatie plaatsvinden. Laat dat heel helder zijn. Ten tweede wordt mij een gericht inspectieonderzoek over de gehele linie een beetje te breed. Mevrouw Dezentjé vroeg wat ik daarmee

Van Bijsterveldt-Vliegenthart

deed. Tegen haar heb ik al gezegd dat als wij er klachten over krijgen, ik de inspectie erop aanspreek. De inspectie gaat dan naar de school die als laatste verantwoordelijk was voor het desbetreffende kind.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter. Ik ken deze staatssecretaris zo langzamerhand als een van de weinige bewindspersonen in het kabinet die ook echt wat doet en heel reëel is. Nu vraag ik me af wat de reden is dat zij zich eigenlijk een beetje op stang laat jagen door dit artikel in Trouw. Het is heel suggestief, er staat geen enkele bewijsvoering in, de CGB zou graag een melding krijgen, zegt ze, maar er is geen enkele concrete klacht. Er is een Stichting Mirsab die een of andere suggestieve uitlating doet. Wat is de reden dat de staatssecretaris onderzoek laat doen en de inspectie inschakelt? Waarom heeft zij met de gemeente gesproken? Waarom op basis van dit artikel?

Staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegenthart**: Voorzitter. Laat helder zijn dat ik naar de Kamer ben geroepen. Ik zoek ten behoeve van de vragen die de Kamer stelt een aantal dingen goed uit. Overigens was ik gisteren op roc Amsterdam. Ik heb samen met de top van het ministerie een heel leuk werkbezoek aan de Frank Sandersschool gehad. Daar sprak ik de voorzitter van het college van bestuur. Natuurlijk vind ik dat ik als alert bewindspersoon ook even hoor te praten met het college van bestuur over wat er gebeurd is en hoor ik te vragen hoe het zit op de school dat zo'n college bestuurt. In voorbereiding op dit vragenuur heb ik een aantal dingen goed uitgezocht. Dat is mijn dure plicht, want de Kamer moet worden geïnformeerd en de vragen moeten beantwoord kunnen worden. Ik ben in die zin nuchter dat ik zeg: er zijn klachten of er zijn geen klachten. Er zijn geen klachten. De wethouder heeft het voornemen om het uit te zoeken. Ik hoor het graag van de wethouder.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegenthart**: Tot slot moet één ding helder zijn: waar jongeren ongeacht hun achtergrond niet de mogelijkheid krijgen om te doen wat zij moeten doen, namelijk hun talenten ontwikkelen, moeten wij op scherp staan, mevrouw Verdonk.

De heer **Jasper van Dijk** (SP): Voorzitter. Met alle respect, maar de staatssecretaris zei net iets wat niet helemaal juist is. Roc's hoeven op grond van haar huidige wetgeving niet alle leerlingen toe te laten. Sommige roc's, streng christelijke mbo-scholen, mogen leerlingen weigeren. Ik heb haar daarover al eens vragen gesteld. Ik heb gezegd dat ik het van de gekke vond dat er mbo-scholen zijn zoals het Hoornbeek College in Amersfoort, dat meisjes mag weigeren als zij een lange broek dragen. De staatssecretaris heeft toen gezegd: ik laat het toe, omdat het bijzondere instellingen zijn. Dat is toch te gek voor mbo-scholen?

De **voorzitter**: Dit is wel een ander onderwerp, mijnheer Van Dijk.

De heer **Jasper van Dijk** (SP): Nee, want het gaat om de acceptatie van leerlingen. Ik vraag de staatssecretaris of zij het ermee is dat wij het altijd moeten regelen voor het mbo.

Staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegenthart**: Voorzitter, ik ben het met u eens dat het een ander onderwerp is. Eerlijk gezegd herinner ik mij de vragen niet. Ik weet wel dat mbo-instellingen de taak hebben om kinderen drempelloos in te laten stromen als zij in staat zijn om een opleiding op dat niveau te volgen. Zelfs jongeren zonder vmbo-diploma hebben op dit moment de ruimte om in te stromen. Dat is de lijn die wij in Nederland kennen. Daarnaast is er het bijzonder onderwijs. Dat heeft zijn eigen specifieke kanten. Ik zal nagaan welke vragen de heer Van Dijk heeft gesteld en die ik beantwoord heb. Ik ben consistent in mijn beantwoording, dus de antwoorden die ik toen gegeven heb, gelden nog steeds.

De heer **Biskop** (CDA): De staatssecretaris zei net al dat er een drempelloze instroom is. Het gevolg daarvan is dat zeker in de lagere niveaus van het mbo leerlingen zitten met nogal wat problemen. De mbo-scholen constateren dat zij onderwijsinstellingen zijn en dat zij dus geen opvoedingsinstututen pur sang zijn. Zijn die roc's eigenlijk wel toegerust om voor voldoende opvang voor deze jongeren te zorgen, of is er een meer specialistische opvang nodig?

Staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegenthart**: De heer Biskop stelt een diepzinnige vraag. Zojuist zei ik al tegen de heer Depla dat wij uiteraard zien dat het voor mbo-opleidingen een heel forse taak is om al die jongeren, inclusief de meest kwetsbare, op te vangen. Om die reden zijn er de VM2-opleidingen – gelukkig is de heer Van Dijk zelf ook altijd buitengewoon scherp en betrokken – hebben wij de vmbo verlengd, lieten wij de AKA indalen en zijn de ibo-middelen naar de scholen gegaan. Het betreft een bedrag van 130 mln. Daarnaast hebben wij geïnvesteerd in het maatschappelijk werk, overeenkomstig de motie-Hamer. Wij doen daar dus veel aan, maar dat is een pittige taak voor de mbo-instellingen.

De **voorzitter**: Ik vond de vraagstelling al een beetje breder dan het onderwerp dat op de agenda staat, terwijl ik de Kamer heb gevraagd om mee te werken aan een vlot verloop van het vragenuur. Ik dank de staatssecretaris.

Vragen van het lid Dibi aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie over **het bericht dat een derde van de moslims in Nederland wil emigreren**.

De heer **Dibi** (GroenLinks): Voorzitter. Afgelopen zaterdag stond in de Volkskrant een brief van mij aan de PVV-stemmers. Ik wilde die mensen er met die brief niet van overtuigen om niet op de PVV te stemmen, maar vertellen dat ik ervan baal dat zij geen enkel ander alternatief hebben gevonden dan een partij die mijn bestaan en dat van velen met mij ontkent. Ik ben namelijk onderdeel van een nieuwe generatie die geen seconde fantaseert over invoering van de Sharia of de jihad. Ik heb homo- en vrouwenrechten hoog in het vaandel staan, alsmede de vrijheid van meningsuiting. Ik vind het een schande dat Geert Wilders niet zonder bodyguards de vuilnis kan buitenzetten. Eigenlijk